

بررسی ترکیبات بیوشیمیایی و آنتی‌اکسیدانی در برخی از گیاهان دارویی و اثرات آنها در بهبود بیماری‌ها

تألیف و تدوین:

دکتر پریچهر حناچی

عضو هیئت علمی دانشکده علوم زیستی دانشگاه الزهرا

هانیه صادقی‌نیا

پژوهشگر دانشکده علوم زیستی دانشگاه الزهرا

سرشناسه: حناچی، پریچهر، ۱۳۳۷-

عنوان و نام پدیدآور: بررسی ترکیبات بیوشیمیایی و آنتی‌اکسیدانی در برخی از گیاهان دارویی و اثرات آنها در بهبود بیماری‌ها/تالیف و تدوین پریچهر حناچی، هانیبه صادقی نیا.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه الزهراء (س)، انتشارات، ۱۴۰۰.

مشخصات ظاهری: ۲۱۶ ص.: مصور(رنگی)، جدول، نمودار.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۱۴-۷۵-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: واژه‌نامه.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: گیاهان دارویی-- ترکیب

موضوع: Medicinal plants -- Composition

موضوع: گیاهان دارویی-- تجزیه و آزمایش

موضوع: Medicinal plants -- Analysis

موضوع: داروهای گیاهی

موضوع: Materia medica, Vegetable

موضوع: آنتی‌اکسیدان‌ها-- مصارف درمانی

موضوع: Antioxidants -- Therapeutic use

شناسه افزوده: صادقی نیا، هانیبه، ۱۳۷۰-

شناسه افزوده: دانشگاه الزهراء (س). انتشارات

شناسه افزوده: Alzahra University press

رده بندی کنگره: RS ۱۶۴

رده بندی دیویی: ۶۱۵/۳۲

شماره کتابشناسی ملی: ۸۴۳۴۸۹۸

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

بررسی ترکیبات بیوشیمیایی و آنتی‌اکسیدانی در

برخی از گیاهان دارویی و اثرات آنها در بهبود بیماری‌ها

تألیف و تدوین: دکتر پریچهر حناچی عضو هیئت علمی دانشکده علوم زیستی دانشگاه الزهرا هانیبه صادقی نیا پژوهشگر دانشکده علوم زیستی دانشگاه الزهرا

انتشارات: دانشگاه الزهرا (س)

کارگاه صفحه آرایی و طراحی جلد: لوگو گرافیکال

چاپ و صحافی: مرکز انتشارات دانشگاه پیام نور

ویراستار: دکتر ناصر احمدزاده

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: 978-622-6114-75-2

قیمت: ۶۵۰۰۰ تومان

سال نشر: تابستان ۱۴۰۰

شماره تماس واحد فروش: ۰۲۱-۸۸۰۴۸۹۳۴-۰۲۱-۸۵۶۹۲۸۳۹

سامانه فروش الکترونیکی: <http://book.alzahra.ac.ir>

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر برای دانشگاه الزهرا(س) محفوظ است.

امروزه برای درمان بیماری‌های گوناگون، استفاده از داروهای صنعتی مرسوم است. این داروها اگر هم بهبودی کامل و درمان قطعی در پی داشته باشند، باز هم گاهی باعث به وجود آمدن عوارضی جسمی می‌شوند؛ از این روی، به نظر می‌رسد که هر روزه گرایش مردم به گیاهان دارویی برای درمان بدون عوارض شیمیایی بیشتر می‌شود. خوشبختانه کشور ایران دارای مناطقی با آب و هوای چهار فصل است که همین ویژگی باعث تنوع در پوشش گیاهی در سراسر کشور شده است. با توجه به فراوانی و گوناگونی گیاهان در دسترس و افزایش جمعیت و همچنین تغییر دیدگاه‌ها نسبت به مصرف فرآورده‌های گیاهی، استفاده از آنها در صنایع مختلف به‌ویژه در صنایع بهداشتی و آرایشی و دارویی در جایگاه ویژه‌ای قرار گرفته است.

امروزه بسیاری از پژوهشگران روی خواص گیاهان در حوزه‌های مختلف کار می‌کنند که می‌توان از نتایج کار آنها در بخش اقتصاد و اشتغال‌زایی و مهم‌تر از آن، جلوگیری از خروج ارز و البته ارزآوری بیشتر استفاده کرد. در چنین شرایطی، به نظر می‌رسد که باید از مراکز علمی و تحقیقاتی در این خصوص حمایت بیشتری صورت گیرد.

هدف از نوشتن این کتاب، جمع‌بندی و خلاصه‌ای از مقالات علمی اینجانب و پژوهشگران دیگر بوده است و سعی شده خواص درمانی برخی گیاهان و ترکیبات شیمیایی و اثر آنها بر اساس پژوهش‌های اینجانب و دیگر محققان، بررسی شود.

همچنین این کتاب سعی دارد اطلاعات برگرفته از مقالات و کتاب‌های اینجانب و محققان دیگر را در راستای معرفی مهم‌ترین ترکیبات فعال و بیوشیمیایی برخی از گیاهان دارویی و اثرات آنها را در راستای پیشگیری و یا درمان برخی را از بیماری‌ها معرفی نماید که به شکل آزمایشگاهی و بالینی مورد استفاده قرار گرفته شده است. امیدوارم پژوهش‌ها و بررسی‌های علمی این کتاب برای دانشجویان کارشناسی و تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌ها مفید واقع گردد.

پریچهر حناچی

عضو هیئت علمی دانشکده علوم زیستی دانشگاه الزهرا

فهرست

فصل یکم : گیاهان دارویی.....	۹
مطالعات فارماکولوژیکی و فیتوشیمیایی گیاهان دارویی و فرآورده‌های گیاهی.....	۱۲
داروهای گیاهی و کیفیت زندگی.....	۱۷
منابع.....	۲۲
فصل دوم: نمونه‌هایی از گیاهان دارویی و سازوکار اثرگذاری آنها.....	۲۵
نمونه‌هایی از گیاهان دارویی مورد استفاده در درمان بیماری‌ها.....	۲۸
زیرفون.....	۲۸
شقاقل.....	۳۰
مروری بر پژوهش‌های انجام‌شده روی گیاهان گونه شقاقل و زیرفون.....	۳۴
میخک.....	۳۹
خواص درمانی میخک.....	۴۰
شاه‌تره.....	۴۲
ترکیبات موجود در گیاه شاه‌تره.....	۴۳
مروری بر پژوهش‌های انجام‌شده روی گیاه میخک و شاه‌تره.....	۴۵
معرفی خانواده ریحان.....	۴۸
ترکیبات موجود در عصاره ریحان.....	۴۸
خواص درمانی ریحان.....	۴۹
معرفی خانواده گل حنا.....	۵۱
خواص درمانی.....	۵۲
مروری بر پژوهش‌های انجام‌شده روی گیاه ریحان و گل حنا.....	۵۴
تاریخچه گیاه بادرنجبویه و اسطوخودوس.....	۵۷
ترکیبات شیمیایی اسطوخودوس.....	۵۸
اثرات اسطوخودوس بر بیماری‌های سیستم عصبی.....	۵۹

۶۰	اثرات اسطوخودوس بر سیستم ایمنی
۶۱	اثرات ضد باکتریایی گیاه اسطوخودوس
۶۲	بادرنجبویه
۶۹	زرشک
۷۲	سیاه‌دانه
۷۳	سویا
۷۴	چای
۷۷	منابع
۸۵	فصل سوم : آنتی‌اکسیدان‌ها، ترکیبات بیوشیمیایی و متابولیت‌های ثانویه
۸۶	رادیکال‌های آزاد
۸۸	واکنش‌های رادیکال آزاد در بیولوژی
۹۰	استرس اکسیداتیو چیست؟
۹۱	استرس اکسیداتیو و آسیب به بیومولکول‌ها
۹۲	آسیب به لیپیدها
۹۴	آغاز و پیشروی پراکسیداسیون لیپیدی
۹۶	متابولیت‌های ثانویه
۹۷	فنل‌ها
۱۰۱	تانن‌ها
۱۰۲	طبقه بندی تانن‌ها
۱۰۳	کاربرد تانن‌ها
۱۰۴	هیدروکسی سینامیک اسیدها
۱۰۴	کومارین‌ها
۱۰۵	گزانتون‌ها
۱۰۵	چالکون‌ها

۱۰۵ استیلبن ها
۱۰۶ لیگنان ها
۱۰۸ آنتوسیانین
۱۰۹ حلال های استخراج ترکیبات فنلی
۱۱۱ دما و زمان مناسب برای استخراج ترکیبات فنلی
۱۱۱ انواع روش های استخراج ترکیبات فنلی
۱۱۲ منابع
۱۱۷ فصل چهارم: بیماری ها: اثرات گیاهان دارویی بر آنها
۱۱۸ چاقی
۱۲۰ روش های تشخیص چاقی
۱۲۳ انواع چاقی
۱۲۵ عوامل بروز چاقی
۱۲۹ عوارض چاقی
۱۳۳ درمان چاقی
۱۳۵ درمان چاقی با گیاهان دارویی
۱۳۷ دیابت قندی
۱۳۸ علائم تشخیصی دیابت قندی
۱۳۹ انواع دیابت قندی
۱۴۳ دیابت نوع ۲
۱۴۳ دیابت بارداری
۱۴۴ دیابت بی مزه
۱۴۵ دیابت ناشی از سوء تغذیه
۱۴۵ درمان دیابت با داروهای گیاهی
۱۴۷ عملکرد انسولین

۱۵۰	بیماری آلزایمر
۱۵۶	سرطان
۱۶۰	تفاوت میان سلول نرمال و سلول سرطانی
۱۶۲	اثر تغییرات جغرافیایی در خطر بروز سرطان پستان
۱۶۴	علائم سرطان
۱۶۵	عوامل بروز سرطان
۱۶۶	سرطان کبد
۱۷۰	سرطان معده
۱۷۲	سرطان تخمدان
۱۷۴	سرطان پستان
۱۷۵	اهمیت گیاهان دارویی در درمان سرطان
۱۸۲	سندروم متابولیک
۱۸۵	علائم سندروم متابولیک
۱۸۷	اثرات گیاهان دارویی بر سندروم متابولیک
۱۹۳	آپنه
۱۹۶	ماهیچه‌های شل‌کننده حلق
۱۹۹	آستانه بیداری
۱۹۹	سخن پایانی
۲۰۳	منابع
۲۱۱	واژه‌نامه